

Усний журнал «Чи знаєте ви, що ...»

Ми раді вас вітати на усному журналі «Чи знаєте ви, що ...»

Любі друзі! Усі ви знаєте про найцікавішу з наук - математику. Це - цариця наук. На уроках математики ви не тільки вивчаєте формули, теореми, не тільки вчитеся розв'язувати вправи та задачі, а й ознайомлюєтеся з історією розвитку математики, біографіями людей, які своє життя

присвятили цій чудовій науці. Ми розповімо вам про деякі цікаві моменти з життя великих математиків.

Микола Іванович Лобачевський мріяв про професію лікаря і, будучи студентом першого курсу Казанського університету, вивчав медицину. Але перша лекція з історії математики, прочитана професором Бартельсом, так полонила юнака, що він сказав: «**Так ось яка вона, математика!**» З того часу М.І. Лобачевський почав вивчати цю науку.

Давньогрецький математик Піфагор брав участь у кулачному бою на 58 Олімпіаді, яка проходила в 548 р. до н. е. Він був чемпіоном з цього виду спорту і утримував цей титул ще на кількох олімпіадах.

А чи знаєте ви, що знаменитий Фалес був уболівальником і помер на трибуні Олімпійського стадіону, спостерігаючи за кулачним боєм?

Геніального математика Франсуа Віста ледве не відправили на вогнище за те, що йому вдалося розшифрувати таємне листування іспанського уряду з командуванням своїх військ. Іспанські інквізитори вважали, що розкриття їх шифру для людського розуму неможливе. А це означало, що Вісту допомагав сам сатана.

А чи знаєте ви, що першим запропонував метод нумерації стільців у театрі за рядами і стільцями Рене Декарт? Аристократи-театрали не переставали докучати королю з проханнями нагородити вченого. Але той опирався, відповідаючи: «Так, те що придумав Декарт - чудово, так, воно достойне ордена! Але дати його філософу?! Ні, це : занадто!»

Великий російський математик Микола Васильович Остроградський не отримав диплом, і двічі успішно складав випускні іспити в університеті. Справа в тому, що він відмовлявся слухати лекції з богослов'я.

Французький математик Шарль Боссю захоплювався обчисленнями. Якось він тяжко захворів і друзі турбувалися за його стан. Вони оточили його ліжку, але хворий настільки ослаб, що не відповідав на їхні запитання.

—Він вже не дихає, - сказав хтось.

—Чекай, - відповів другий, який знав ученого більше, - я його щось запитаю. - Боссю, квадрат дванадцяти?

— 144, - почувся шепіт хворого математика.

Учений лічив, отже, жив!

Під час роботи міжнародного математичного конгресу в Москві (1966 р.) відбулася зустріч з футболу між збірними командами математиків тоді ще Радянського Союзу і математиків чотирьох континентів. Радянські математики виграли з рахунком 5 : 2. Дехто, жартуючи, казав, що перемозі радянських футболістів допомогло успішне застосування нової галузі - теорії ігор.

Відомий російський учений у галузі теоретичної механіки, гідро- і аеродинаміки С.О.Чаплигін мав феноменальну пам'ять. Усе, що він прочитував, чув, бачив, з фотографічною точністю залишалося в його пам'яті. Коли в перший рік навчання в гімназії Чаплигін побачив, як учні засіли готуватися до екзаменів, він і собі спробував. Але виявилось, що повторювати не було чого. Усе пройдене міцно і точно збережено в пам'яті.

Навчаючись у Московському університеті, Чаплигін засперечався з друзями і за три дні вивчив підручник загальної хімії та склав іспит на найвищу оцінку.

Якось Леонард Ейлер висловив припущення, що 1 000 009 - просте число. Щоб перевірити, чи це справді так, учений виявив, що воно є добутком двох чисел; 293 і 3413. Указані обчислення Л. Ейлер виконував у 70 років, коли він був сліпий. Розрахунки він робив усна

Леонард Ейлер мав надзвичайну пам'ять на числа. Він пам'ятав, наприклад, шість степенів перших ста натуральних чисел.

Титул найбільш «швидко думуючої людини» завоював сержант англійської армії Даніель Армстронг. Йому і електронно-обчислювальній машині було запропоновано розв'язати задачу на перевезення вантажу автомашиною в 5 населених пунктів. Армстронг розв'язав задачу за 5 хв 50 с, а машина - за 5 хв 59 с.

Відомо, що грецьке число - це відношення довжини кола до його діаметра. Відомо також, що це число ірраціональне. Голландський математик Лудольф ванЦейлен обчислив 35 десяткових знаків числа π і заповів вибити їх на своїй могильній плиті.

А чи відомо вам, що в центрі Будапешта (столиця Угорщини) недалеко від одного з найкращих мостів стоїть кам'яний пам'ятник нулю. Він символізує початок усіх шляхів.

На полях «Арифметики» Діофанта (III ст.) французький математик П'єр Ферма (1601—1665) записав твердження, яке потім стали називати великою теоремою Ферма: рівняння $x^n + y^n = z^n$ не має цілих розв'язків для жодних значень n таких, що $n > 2$. Далі Ферма записав: «Я знайшов дивне доведення цього твердження, але поля книги надто вузькі, щоб воно могло на них уміститися».

Відтоді не припинялися численні спроби знайти втрачене доведення Ферма. Доведенням теореми займалися визначні математики. Тисячі любителів математики і ті, хто не має навіть уявлення про суть задачі, безперервно засипають наукові установи світу своїми «доведеннями» цієї теореми. Особливо зросла кількість «фермістів» після того, як 27 червня 1908

р. Геттінгенське наукове товариство оголосило, що інженер, доктор Пауль Вольфскел заповів величезну, як на той час, суму - 100 000 марок — тому, хто перший знайде доведення великої теореми Ферма.

Відомий німецький математик Едмунд Дандау заготовляв друковані формуляри для розсилання відповідей авторам доведень великої теореми Ферма: «На сторінці..., у рядку ... є помилка».

Загальне доведення велика теорема Ферма у 1994 р. запропонував Е. Вайлс, і воно займало 2000 сторінок машинопису. І чи не помилився Ферма, коли писав, що він його знайшов? Це залишається таємницею.